

AHK – Vācijas-Baltijas Tirdzniecības kamera

Biežāk uzdotie jautājumi, dibinot GmbH (SIA)

Vai GmbH būs īstā izvēle?

Uzņēmuma juridiskās formas izvēle ir individuāli pieņemams lēmums. GmbH, kā juridisko formu izvēlas, ja uzņēmējs vēlas pasargāt savu personisko atbildību un pārvaldīt uzņēmuma pamatkapitālu 25000 eiro vērtībā, kā arī iegūt dažādas nodokļu priekšrocības.

Kas ir GmbH pamatelementi?

Abreviatūra „GmbH“ tiek skaidrota, kā “Gesellschaft mit beschränkter Haftung”, līdzīgi, kā SIA jeb Sabiedrība ar ierobežotu atbildību. Iepriekš minētais nozīmē, ka sabiedrības dalībnieki uzņemas atbildību tikai ar uzņēmuma mantu, nevis pašu privāto īpašumu. Kā kapitālsabiedrībai, GmbH tiek piemērots uzņēmumu ienākuma nodoklis (UIN) par peļņas nesadalīšanu, kas ir ievērojami zemāks, nekā individuālajiem uzņēmējiem. Lai dibinātu GmbH, ir nepieciešams 25000 eiro liels pamatkapitāls, kas var tikt sadalīts vairāku dalībnieku starpā.

Ja minēto summu (25000 eiro) nav iespējams savākt, uzņēmējiem tiek piedāvāts alternatīvs variants, proti, iespēja dibināt Mazkapitāla SIA jeb „UG (haftungsbeschränkt)”. Šī juridiskā forma ir paredzēta tieši tiem jaunajiem uzņēmējiem, kam GmbH pamatkapitāla ievākšanai līdzekļi ir ierobežoti.

Kas padara GmbH par tik saistošu juridisko formu?

Nodokļu samazinājums: gadījumā, ja peļņa netiek sadalīta, GmbH tiek piemērotas ievērojami mazākas nodokļu likmes, atšķirībā no citām uzņēmumu juridiskajām formām. Taču uzņēmuma izpilddirektora ienākumi arī pēc GmbH dibināšanas tiek aplikti ar ienākuma nodokļa likmi.

Nekādas personiskās atbildības: dibinot GmbH, dalībnieki nav personiski atbildīgi. Tas nozīmē, ka maksātnespējas gadījumā, Jūs par uzņēmuma parādiem neesat atbildīgs ar savu privāto mantu, piemēram, ar māju, automašīnu, naudu vai noguldījumiem.

Lielāks nodokļu samazinājums, izmantojot slēptās rezerves: GmbH, kā juridiskā forma, sniedz uzņēmējiem iespēju veidot t. s. slēptās rezerves, t. i. gadījumā, ja uzņēmuma īpašumu uzskaites vērtība (iegādes vai ražošanas izmaksas) ir zem tā faktiskās, proti, tirgus vērtības. Kamēr slēptās rezerves atrodas uzņēmuma īpašumā, nodokļi netiek piemēroti.

Brīva izpilddirektora ievēlēšana: izvēloties uzņēmuma izpilddirektoru, netiek piemērotas nekādas restrikcijas. Jums tiek sniegta iespēja par izpilddirektoru ievēlēt gan sabiedrības dalībnieku, gan jebkuru citu personu, ar uzdevumu pārvaldīt uzņēmumu. Šī juridiskā forma paredz arī vairāku izpilddirektoru iecelšanu uzņēmumā.

- **GmbH kā juridiski neatkarīga persona:** raugoties no juridiskā viedokļa, GmbH tiek vērtēta kā neatkarīga (juridiska) persona, kas savā vārdā ir tiesīga slēgt darījumus un līgumus. Tās intereses ārēji pārstāv izpilddirektors.

GmbH kā nodokļu samazinājuma modelis.

Salīdzinājumā ar to nodokļu apjomu, kas tiek piemērotas citām uzņēmumu juridiskajām formām, to apjoms GmbH dalībniekiem ir ievērojami mazāks. Kā kapitālsabiedrībai, GmbH tiek piemērots UIN.

Bez tam no uzņēmuma ar nodokli apliekamajiem ienākumiem tiek iekasēta solidaritātes piemaksa, tādējādi nodoklis, kas jāmaksā uzņēmumam rezultātā ir 15,825% no visiem ienākumiem. Turklāt reizi gadā no uzņēmuma peļņas tiek iekasēts uzņēmējdarbības nodoklis, kura apmēru nosaka attiecīgā pašvaldība. Ja GmbH nolemj peļņu sadalīt starp dalībniekiem, uzņēmumam tiek piemērots kapitāla peļņas nodoklis 25% apmērā.

Ko nozīmē ierobežota atbildība?

Atšķirībā no personālsabiedrībām GmbH uzņemas atbildību tikai ar uzņēmuma īpašumu, tādēļ dalībnieku personīgā manta parasti nevar tikt izmantota saistību atrisināšanai.

Atbildība par negatīvu uzņēmuma bilanci.

Atbildību par negatīvu uzņēmuma bilanci jāuzņemas, ja darbības uzsākšanas posmā (pirms reģistrēšanas komercreģistrā) uzņēmuma neto aktīvi samazinās zem 25000 eiro atzīmes. Šajā gadījumā kreditoriem tiek sniegtas tiesības uz dalībnieku privāto mantu. Tādēļ dibinot GmbH, pārliecinieties, ka neveicat priekšlaicīgas apmaksas pienākumus, kas varētu apdraudēt noteikto minimālo kapitālu.

Atbildība par līdzekļu anihilāciju.

Ja GmbH dalībnieku nelikumīgu darbību rezultātā tiek zaudēti uzņēmuma īpašumi, šādā gadījumā dalībnieki kļūst atbildīgi arī ar savu privāto mantu, taču to var noteikt tikai maksātnespējas administratori, nevis kreditori. Šī atbildības forma balstās uz dalībnieka pienākumu aizsargāt GmbH īpašuma tiesības.

Atbildība gadījumā, ja netiek izpildīti noteiktie pienākumi pret nodokļiem.

Gadījumā, ja netiek izpildīti uzņēmuma pienākumi pret nodokļiem, izpilddirektors kļūst personīgi atbildīgs ar savu privāto mantu. Ja sabiedrība uzsāk komercdarbību, pirms uzņēmums ir ticis reģistrēts komercreģistrā, arī pārējie dalībnieki kļūst pilnībā atbildīgi par uzņēmuma saistībām ar savu privāto mantu. Pirms uzņēmuma dibināšanas ņemiet vērā iepriekš minētos aspektus, lai gan Jūsu, gan Jūsu uzņēmuma darbinieku privātā manta būtu pasargāta.

Atbildība par izstāšanos no sabiedrības.

Gadījumā, ja kāds no dalībniekiem izstājas no sabiedrības, pārējiem ir pienākums viņu "aizstāt", ja šim dalībniekam vēl ir nepieciešams veikt kapitāldaļu iemaksu.

Kādas funkcijas pilda dalībnieki?

Uzņēmuma dalībnieki vienlaikus ir arī uzņēmuma īpašnieki. GmbH var veidot viens vai vairāki uzņēmuma dalībnieki. Ja vēlaties dibināt GmbH ar standarta līguma formu (Musterprotokoll), dalībnieku skaits nedrīkst pārsniegt trīs personas. Ja vēlaties dibināt sabiedrību ar pieciem dalībniekiem, jums būs nepieciešams individuāls sabiedrības dalībnieku līgums, kurā varat iekļaut arī papildu vienošanās, kas, piemēram, skar iekšējos uzņēmuma darījumus.

Kādas ir dalībnieku kopsapulces funkcijas?

Visus uzņēmumam svarīgos lēmumus pieņem dalībnieku kopsapulcē, kurā visi sabiedrības dalībnieki kopā lemj par ar sabiedrību saistītajiem jautājumiem. Ja kādā jautājumā visi dalībnieki ir vienisprātis, lēmums var tikt pieņemts bez sapulces sasaukšanas ar rakstisku dalībnieku balsošanas palīdzību.

Kas vada GmbH darījumus?

Uzņēmuma vadību ieceļ paši sabiedrības dalībnieki. Saskaņā ar GmbH sabiedrības dalībnieku līgumu viens vai vairāki izpilddirektori īsteno kopsapulces norādījumus. Uzņēmuma vadība, kas var sastāvēt gan no vienas, gan vairākām personām, ārēji pārstāv visus sabiedrības jautājumus. Arī dalībnieki var būt sabiedrības izpilddirektori. Ja izpilddirektors veic šādu dubultfunkciju un viņam pieder lielākā daļa uzņēmuma kapitāldaļu, šo personu optimālā variantā varētu nodarbināt kā uzņēmuma darbinieku, raugoties no nodokļu maksāšanas viedokļa. Pastāv iespēja par izpilddirektoru iecelt personu, kam uzņēmumā kapitāldaļas nepieder.

Kādu lomu dibināšanas procesā spēlē uzņēmuma nosaukums?

Dibinot uzņēmumu, ir svarīgi izvēlēties atmiņā paliekošu nosaukumu, kas var sastāvēt gan no personas, gan lietas nosaukuma utt., taču juridiskās prasības nosaka aiz uzņēmuma nosaukuma iekļaut papildinājumu „GmbH“. Galvenokārt pastāv četri dažādi uzņēmuma nosaukuma veidošanas varianti, tie ir:

- **Uzņēmuma nosaukums dalībnieku vārdā:** bieži vien, izvirzot uzņēmuma nosaukumu, ir droši izvēlēties viena vai vairāku uzņēmuma dalībnieku vārdu, piemēram, „Anna Anfänger GmbH“;
- **izdomāti uzņēmuma nosaukumi:** ja esat radoša persona un ja savam uzņēmumam meklējat īpaši oriģinālu nosaukumu, varat izdomāt vēl neesošu nosaukumu, piemēram, „Grimpotin GmbH“ vai „Rumpotax GmbH“. Taču pievērsiet uzmanību, lai nepārkāptu preču zīmju likumu;
- **izmantojot aprakstu, kas saistīts ar uzņēmuma tiešo darbību:** ja vēlaties, lai uzņēmuma nosaukumā atspoguļojas tā tiešā darbība, īsi un kodolīgi iekļaujiet to nosaukumā, piemēram, „Kleinbus-Verleih GmbH“;
- visi iepriekš aprakstītie varianti var saplūst **vienā kombinētā nosaukumā**, piemēram, „Grimpotin – Bettina Beginner Kleinbus-Verleih GmbH“ vai „Rumpotax – Gregor Gründer Getränkehandel GmbH“.

Pirms pieņemat lēmumu dibināt GmbH, veikt uzņēmuma nosaukuma izvēli ir ieteicams veikt īpaši pārdomāti un tālredzīgi. Līdzīgi, kā izvēloties preču zīmes nosaukumu, daudzi uzņēmēji nosveras par labu izdomātiem nosaukumiem, kurus ir iespējams izrunāt pēc iespējas vairākās pasaules valodās. Protams, lielu lomu šajā jautājumā spēlē arī nozarei raksturīgas konvencijas un mērķauditorija, uz ko vērsta uzņēmuma darbība, taču svarīgākais aspekts ir ar uzņēmuma nosaukumu veicināt pozitīvas asociācijas.

Papildu juridiskās prasības: sabiedrības nosaukumam ir jābūt piemērotam Jūsu uzņēmuma darbībai, kā arī tam jābūt atšķirīgam no citiem nosaukumiem. Turklāt nosaukums nedrīkst sevī ietvert maldinošu informāciju. Šaubu gadījumos komercreģistra tiesa ir lēmējinstance, lai noskaidrotu konkrētā nosaukuma atbilstību.

Kāds ir nepieciešamais GmbH dibināšanas pamatkapitāls?

Uzņēmuma pamatkapitālam jābūt vismaz 25000 eiro apmērā, turklāt to ir iespējams iemaksāt gan naudas izteiksmē, gan natūrā. Bez tam dalībnieku veiktās kapitāldaļas iemaksas apjoms var būt atšķirīgs.

GmbH kapitālam ir jābūt nodrošinātam pēc uzņēmuma dibināšanas un pirms reģistrācijas komercreģistrā. Šeit ir jāskata jautājums par dalībnieku kapitāldaļas nominālvērtību, kas tiek skaidri norādīta sabiedrības dalībnieku līgumā.

Kā iespējams dibināt GmbH ar 12500 eiro lielu pamatkapitālu?

Ja Jums nav iespējas savākt visu GmbH dibināšanas pamatkapitālam nepieciešamo summu, proti, 25000 eiro, Jums joprojām ir iespēja dibināt sabiedrību, iemaksājot vismaz 50%, t. i., 12500 eiro, kā depozītu sava uzņēmuma kontā. Tomēr tas rada daudz lielāku risku, respektīvi, maksātnespējas gadījumā nepietiekošā pamatkapitāla daļa, kas trūka dibinot sabiedrību, jāsedz visiem uzņēmuma dalībniekiem. Piemēram, ja sabiedrības pamatkapitāls ir 19000 eiro, atlikušie 6000 eiro maksātnespējas gadījumā jāatmaksā pašiem dalībniekiem. Alternatīva iespēja, kur pamatkapitālam gandrīz nav nekādas nozīmes, ir Mazkapitāla SIA, kas tieši tāpat ir ar ierobežotu atbildību jeb Unternehmersgesellschaft (haftungsbeschränkt).

Kas ir „Mini-GmbH“?

Mini-GmbH jeb Mazkapitāla SIA (Unternehmersgesellschaft (haftungsbeschränkt)) ir standarta GmbH īpašā formā. Lai dibinātu šādu sabiedrību, pietiek pat ar viena eiro pamatkapitālu. Ja Jūsu pieejamais dibināšanas kapitāls ir mazāks par 25000 eiro, Jums ir alternatīva iespēja dibināt UG. Šīs juridiskās formas izvēle ir īpaši piemērota tiem uzņēmējiem, kam pieejams mazs starta pamatkapitāls.